

1. Referentie

Referentie	D'Haenens, L., Koeman, J. & Saeys, F. (2007). Digital citizenship among ethnic minority youths in the Netherlands and Flanders. <i>New Media Society</i> , 9, (2), 278-299.
Taal	Engels
ISSN	1461-7315
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Dit artikel behandelt de beschikbaarheid van ICT mogelijkheden bij etnische minderheidsgroepen in Nederland en Vlaanderen. De snelle verspreiding van ICT toepassingen heeft verschillende aspecten van digitaal burgerschap beïnvloed. De studieresultaten wijzen op een geleidelijke digitalisering van jongeren uit etnische minderheidsgroepen in Nederland en Vlaanderen, net zoals in andere Westerse landen het geval is. Dit is een onomkeerbare evolutie met voelbare effecten in nieuwe communicatie- en consumptietrends. Jongeren uit etnische minderheidsgroepen oriënteren zichzelf zowel naar het land waar ze leven (bridging tussen culturen) als naar het herkomstland van hun ouders (bonding van sociaal kapitaal). Dit artikel gaat na of verschillen in toegang tot een gebruik van informatie- en communicatietechnologie kunnen verklaard worden door cultuurspecifieke kenmerken zoals ethnoculturele positie, religie en taalcompetentie, naast de gebruikelijke socio-demografische kenmerken (leeftijd, gender en sociaal-economische status). Op basis van de beoordeling van de online activiteiten van jongeren uit etnische minderheidsgroepen, wordt een onderscheid gemaakt tussen e-surfing, e-communicating, e-democratic en e-cultural citizens.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Diversiteit, media, samenleving en politiek, vrije tijd
Trefwoord(en)	Gender, interculturaliteit, kansenongelijkheid, mediabezit, mediagebruik, politieke interesse, ICT

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Leen D'Haenens Centrum voor Mediacultuur en Communicatietechnologie Katholieke Universiteit Leuven E. van Evenstraat 2A 3000 Leuven Tel: 016/32.32.20 Fax: 016/32.33.12 leen.dhaenens@soc.kuleuven.be www.soc.kuleuven.be/web/home/4/8/nl

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe is het gesteld met de toegang tot ICT en in het bezit zijn van ICT bij Turkse en Marokkaanse jongeren in Nederland en Vlaanderen?
-----------------	---

	Hoe gebruiken Turkse en Marokkaanse jongeren in Nederland en Vlaanderen een aantal ICT toepassingen? Kunnen we gebruikers categoriseren in een aantal types wat betreft hun ICT gebruik? Speelt de gebruiker zijn/haar 'etnisch-culturele positie' een rol, ook los van de gebruikelijke socio-demografische kenmerken?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Gestandaardiseerde schriftelijke vragenlijst
Onderzochte groep	Nederland (2001): 322 Turkse en Marokkaanse jongeren tussen 12 en 19 jaar oud Vlaanderen (2002): 488 Turkse en Marokkaanse jongeren tussen 12 en 19 jaar oud Controlegroep bestond uit 98 Nederlandse en 116 Vlaamse jongeren (geboren in respectievelijk Nederland en België)
Bereik	Internationaal (Nederland) en regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Achtergrondkenmerken	In het onderzoek zijn 2 soorten onafhankelijke variabelen opgenomen. Een eerste soort betreft de socio-demografische achtergrondkenmerken zoals leeftijd, geslacht, opleidingsvorm en sociaal-economische status. Een tweede soort richt zijn meer op de meer cultureel specifieke elementen zoals de thuistaal, religieuze attitude en de ethnoculturele positie. Wanneer we deze laatste twee begrippen naderbij bekijken, zien we dat naargelang een individu meer bezig is met religie, deze ook meer informatie op het internet zal opzoeken hierover. Marokkaanse jongeren zijn blijkbaar meer religieus actief dan de Turkse jongeren. Dit blijkt ook het geval te zijn wat de ethnoculturele positie betreft, namelijk Marokkaanse jongeren blijken een sterke band te hebben met hun land van oorsprong. Turkse jongeren, daarentegen, zullen dan weer meer op de hoogte zijn van evenementen en ontwikkelingen in Turkije. Dit is eveneens het geval bij Marokkaanse jongeren die in Nederland wonen. Daarnaast blijkt dat de ethnoculturele positie van Marokkaanse en Turkse jongeren in Nederland en Vlaanderen weinig of geen voorspellende kracht heeft wat betreft toegang tot en bezit van ICT, doch wil dit niet zeggen dat deze karakteristiek geen enkele invloed uitoefent
ICT toegang en eigendom	Het artikel vertrekt vanuit 4 soorten toegang tot het internet De eerste is de mentale toegang. Zowel de autochtone als de allochtone jongeren tonen geen gebrek aan interesse in ICT of zijn computerangstig. De meeste jongeren (55%) menen dat het kunnen werken met een pc belangrijk is. Ongeveer 60% zegt dat mensen zonder computerkennis achteruit zullen geraken. Hoewel allochtone jongeren vinden. Hoewel Marokkaanse jongeren het wat moeilijker vinden om met een pc te werken in vergelijking met de autochtonen, geloven ze dat de computer een belangrijke rol zal spelen in hun toekomstig beroep. Ouders van allochtone jongeren blijken hun kinderen meer te stimuleren om de pc te gebruiken. Ze geven een grotere status aan de pc dan de autochtone ouders (75% tov 60%). De tweede soort betreft de materiële toegang. Uit de survey blijkt dat Marokkaanse jongeren in Nederland minder toegang hebben. Autochtone jongeren blijken vaker toegang tot een pc in een gemeenschappelijk plaats in huis. Daarentegen, hebben de Turkse en Marokkaanse jongeren vaker pc-toegang op hun slaapkamer. De derde gaat over het al of niet toegang hebben tot de vaardigheden. Hierin speelt voornamelijk de school een belangrijke rol. Het is hier dat de meeste jongeren de basisvaardigheden onder de knie krijgen. Niettemin moet het onderwijzen van ICT-vaardigheden in Nederland nog veel beter kunnen. De ICT-infrastructuur in Vlaanderen hinkt achterop. De laatste vorm van toegang is het gebruik. De beschikbaarheid van ICT in huis, zal uiteraard het gebruik stimuleren. Jongeren gebruiken de thuiscomputer gemiddeld 40 minuten. Marokkaanse jongeren gebruiken het iets minder. Jongeren uit Nederland zullen iets minder lang surfen dan de Vlaamse jongeren. Een regressie-analyse duidt aan dat religie een belangrijke verklarende variabele is. Zo gebruiken Turkse jongeren

	uit Nederland, die zeer religies zijn, vaker de pc dan Turkse jongeren die minder met religie bezig zijn. Daarnaast gaan allochtone jongeren ook vaker buitenshuis surfen, vooral om aan sociale controle van familieleden te ontsnappen. In Nederland doen ze dit vooral naar de bibliotheek of op school, in Vlaanderen zijn de cybercafés in trek.
ICT gebruik	Gebaseerd op voorafgaand onderzoek onderscheiden de onderzoekers 4 types van een digitale burger: e-communicatief, e-democratisch, e-surfing en e-cultureel. Turkse en Marokkaanse jongeren gebruiken ICT meer doelgericht en informatief, bijvoorbeeld om actief te participeren aan nieuwsgroepen, informatie op te zoeken omtrent religie, kunst en cultuur en om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in hun land van herkomst. Zij kunnen gezien worden als onderzoekende en communicerende burgers in de transnationale virtuele ruimte. Autochtone jongeren gebruiken ICT meer voor entertainment, email en downloaden. Zij kunnen eerder gezien worden als ICT-consumerend. Meisjes komen naar voor als e-communicating citizens. Jongens zijn eerder geïnteresseerd in de technische toepassingen van ICT. ICT wordt zowel gebruikt als bridging (iets meer dan 1/3 van de jongeren uit etnische minderheidsgroepen blijft in contact met anderen via email, net zoals autochtone jongeren), maar ook als bonding (jongeren uit etnische minderheidsgroepen gebruiken ICT voornamelijk omwille van de mogelijkheden die het biedt om sociaal kapitaal op te bouwen: via email heeft meer dan 1/3 contact met vrienden en familie in het herkomstland en meestal ook met vrienden uit etnische minderheidsgroepen in Nederland en Vlaanderen). Jongeren uit etnische minderheidsgroepen zijn meer geïnteresseerd in politieke zaken dan autochtone jongeren, zij het voornamelijk in politieke kwesties die met het land van herkomst te maken hebben. Idem voor interesse wat betreft cultuur: dominante focus op Marokkaanse cultuur en muziek.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/